

החוג לחשבונאות / Dept. of Accounting

תואר ראשון
החוג לחשבונאות
1211-2208-01/02 – דיני תאגידים וניירות ערך
Corporate and Securities Law

דרישות קדם: יסודות המשפט; דיני עסקים

סמסטר ב' - תשפ"ב

פרטי הקבוצות בקורס

קבוצה	יום בשבוע	שעה	תאריך בחינה	מרצה	דואר אלקטרוני
שיעור 01	א'	00:12:00-15	כמפורט בלוח הבחינות	ד"ר שירלי לוי	levys@tauex.tau.ac.il
תרגיל 10	ב'	18:00-20:00		מר אלון לוקסנבורג	alon1@mail.tau.ac.il
שיעור 02	ד'	15:00-18:00	כמפורט בלוח הבחינות	עו"ד שמואל קרייניק	samuelcrainic@hotmail.com
תרגיל 20	ג'	08:30-10:00		גב' יובל רז	yuvalraz96@gmail.com

שעת קבלה – בתיאום מראש

היקף הלימודים

3 ש"ס - שיעור.

1 ש"ס תרגיל (לא נכלל במניין השעות לתואר).

ECTS = 4 ש"ס = 2 ECTS (European Credit Transfer and Accumulation System), ערך הניקוד של הקורס במוסדות להשכלה גבוהה בעולם שהינם חלק מ"תהליך בולוניה".

תיאור הקורס

בקורס נכיר את מושגי היסוד של תחום דיני התאגידים וההסדרים המשפטיים הבסיסיים שלו, אשר נועדו לאזן בין בעלי העניין השונים בתאגיד, ובכלל זה: בעלי שליטה, בעלי מניות מהציבור, נושאי המשרה, נושים, וצדדים שלישיים נוספים. כמו כן, נעמוד על צמתי הכרעה מרכזיים בחיי התאגיד, כדוגמת הקמת התאגיד ועיצוב מבנה ההון שלו, הנפקת התאגיד, עסקאות בעלי עניין, מיזוגים ורכישות ותביעות מצד בעלי מניות. לצד זאת נעסוק גם בסוגיות הקשורות לשוק ההון ולדיני ניירות ערך, ובהן: תהליך ההנפקה לציבור, תפקיד החתם, חובות גילוי, הנחת השוק היעיל, תרמית על השוק ושימוש במידע פנים. במסגרת הקורס יינתן דגש על החיבור בין התיאוריה המשפטית למציאות העסקית.

תפוקות למידה

עם סיום הקורס בהצלחה יוכלו הסטודנטים:

1. להכיר ולהבין את תחום דיני החברות ואת תחום דיני ניירות הערך, ובכלל זה את המקורות עליהם הם נשענים, את השפה המשפטית והמונחים המשמשים בכל תחום, וכן את ההלכות העדכניות המרכזיות.
2. לרכוש יכולת לאתר בעיות משפטיות רלבנטיות במצבים עסקיים שכיחים ולנתח אותן תוך יישום הוראות הדין הרלבנטיות.

הערכת הסטודנט בקורס והרכב הציון

אחוז	מטלה	תאריך	הערות
100%	בחינה מסכמת	כמפורט בלוח הבחינות	קובץ בחינות ופתרונות לדוגמא יפורסם באתר הקורס לקראת סוף הסמסטר.

- * ציון מיטיב של עד 3 נק' יינתן עבור השתתפות איכותית ועקבית בדיונים בכיתה.
- * עפ"י תקנון האוניברסיטה תלמיד חייב להיות נוכח בכל השיעורים (סעיף 5).
- * מועד הבחינה המדויק ושעת הבחינה יפורסמו באתר הפקולטה-לוח בחינות.
- * תלמיד, הנעדר משיעור המחייב השתתפות פעילה או שלא השתתף באורח פעיל, רשאי המורה להודיע למזכירות כי יש למחוק את שמו מרשימת המשתתפים (התלמיד יחויב בתשלום בגין קורס זה).

פירוט המטלות בקורס

1. קריאת החומר הביבליוגרפי לפני כל שיעור (חומר הקריאה נמצא באתר הקורס), ונוכחות (רצוי פעילה) בשיעורים.
2. לפני כל שיעור, ובאופן שוטף, יש להתעדכן באתר הקורס.
3. בחינה מסכמת – 100% מהציון הסופי.
4. תנאי למעבר הקורס הינו ציון עובר (60) בבחינה.

כל אי עמידה במטלות הקורס מחייבת הודעה מראש (בדוא"ל) למרצה

מדיניות שמירה על טווח ציונים

הציון ייקבע בהתאם למדיניות שמירה על טווח ציונים כפי שמפורט באתר החוג לחשבונאות.

<https://coller.tau.ac.il/BA-students/programs/2021-22/accounting/rules/grades>

הערכת הקורס ע"י הסטודנטים

בסיומו של הקורס הסטודנטים ישתתפו בסקר הוראה על מנת להסיק מסקנות לטובת צרכי הסטודנטים והאוניברסיטה.

אתר הקורס

- אתר הקורס הינו המקום המרכזי בו יימסרו הודעות לסטודנטים, לפיכך מומלץ להתעדכן בו מדי שבוע, לפני השיעור, ולקראת תום הסמסטר.
- שקפי הקורס יפורסמו באתר הקורס.

- לתשומת לבכם - בכיתה יידונו גם נושאים (ובפרט דוגמאות) שאינם מופיעים בשקפים. כל אלו הינם חלק בלתי נפרד מחומר הקורס.

תכנית הקורס *

שיעור	נושאים	קריאת חובה
1	מבוא לדיני החברות בישראל: (1) השוואה בין חברה לשותפות (2) מושגי יסוד – תקנון, מניה, בעלי המניות, רישום החברה, האורגנים וסמכויותיהם העיקריות	<p>1. חוק השליחות, תשכ"ה-1965 – ס' 1, 2, 14, 17.</p> <p>2. חוק החברות, תשנ"ט-1999 – ס' 6-1, 11-8 (ייסוד החברה), 15-19, 25-29, 32 (תקנון החברה), 33-34 (הון רשום), 35 (הגבלת אחריות), 46-47 (אורגנים), 171-175 (דוחות כספיים), 176-182 (בעל מניה ותעודת מניה), 285-287 (חופש הגיוון ושינוי הון מניות רשום), 293 (עבירות מניות), 306 (חלוקת דיבידנד), 314 (מיזוג), 342-כד-מ (פירוק מרצון).</p> <p>3. פקודת השותפויות [נוסח חדש], תשל"ה-1975 – ס' 1-6, 14, 18, 20-27, 29-45, 50-51, 56-58, 61, 63, 66-67.</p>
2	מאפיינייה המרכזיים של החברה: האישיות המשפטית הנפרדת של החברה ועיקרון האחריות המוגבלת; אחריות פלילית של התאגיד הדיון המודרני בתכלית החברה ואחריות תאגידית	<p>1. חוק הפרשנות, תשמ"א-1981, ס' 3 (הגדרת "תאגיד") ו-4.</p> <p>2. פקודת החברות, סעיף 5 (מתוך הסעיפים שבוטלו עם חקיקת חוק החברות).</p> <p>3. חוק החברות, סעיפים 4, 11, 18(2), 32, 40(2), 42, 55-56.</p> <p>4. חוק העונשין, התשל"ז-1977, ס' 22-23, 298, 300, 304.</p> <p>5. ע"א 127/63 אחוזת רחמים נגד קריסטל, פ"ד יז(3) 1929.</p> <p>6. <i>Lee v Lee's Air Farming Ltd</i></p> <p>7. <i>Salomon v. Salomon Co. Ltd.</i> [1897] A.C. 22</p> <p>8. ע"א 524/88 פרי העמק נ' שדה יעקב, פ"ד מה(4) 529, 535-552.</p> <p>9. ע"פ 3027/90 חברת מודיעים בינוי ופיתוח בע"מ נ' מדינת ישראל, פ"ד מה(4) 364, עמודים 378-391 (1991).</p> <p>10. Business Roundtable Redefines the Purpose of a Corporation, אוגוסט 2019.</p>
3	הרמת מסך: שימוש לרעה במסך ההתאגדות ומימון דק אחריות יחידי האורגן	<p>1. חוק החברות - ס' 6, 54.</p> <p>2. פקודת הנוזיקין [נוסח חדש] - ס' 35-36.</p> <p>3. חוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968 – ס' 446 - 46ג.</p> <p>4. חוק השקעות משותפות בנאמנות, תשנ"ד – 1994, ס' 77.</p> <p>5. ע"א 4263/04 קיבוץ משמר העמק נ' עו"ד טומי מנור, מפרק אפרוחי הצפון בע"מ (מיום 21.1.09). יש לקרוא את סעיפים 6-1, 24-45, 55-62, 68-73 ו-91-92 לפסק דינה של השופטת פרוקצ'יה.</p> <p>6. <i>Minton v. Cavaney</i>, 364F. 2d 473 (1961).</p> <p><i>Walkovszky v. Carlton</i>, 223 N.E.2d 6 (N.Y. 1966).</p>
4	האורגנים: מוסדות החברה וחלוקת הסמכויות ביניהם	<p>1. חוק החברות - ס' 15-19, 46-52, 92, 110-112, 119-121, 250-251.</p> <p>2. תקנות החברות (תנאים ומבחנים לדירקטור בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ולדירקטור בעל כשירות מקצועית), התשס"ו-2005.</p> <p>3. תקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), התש"ס-2000.</p> <p>4. בג"ץ 6432/02 איגוד קופות הגמל הענפיות נ' שר האוצר, פ"ד נו(3) 918, פס" 1-6, 8, 10, 15-24 לפסק דינו של הנשיא ברק (2003).</p> <p>5. ע"א 6496/11 ססבון נ' סולומון, (28.1.2014).</p> <p>6. בג"ץ 6432/02 איגוד קופות הגמל הענפיות נ' שר האוצר, פ"ד נו(3) 918, עמודים 918-937 (2003).</p>
5	מבוא לממשל תאגידי ול"בעיית הנציג": ניגוד אינטרסים בין המנהלים לבין בעלי המניות, בין בעלי מניות השליטה לבין המיעוט ובין בעלי המניות לנושים,	<p>1. חוק החברות, סעיפים 122-46, 251-219.</p> <p>2. חוק ניירות ערך, סעיף 46ב.</p> <p>3. חוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013.</p> <p>4. בג"ץ 522/81 אברמזון נ' הבורסה לני"ע, פ"ד לח(2) 1; יש לקרוא רק את סעיפים 1-3 ו-7 לפסק-דינו של השופט יי כהן.</p>

	<p>5. חוק החברות, ס' 11, ס' 183-193, ס' 191.</p> <p>6. ע"א 667/76 גליקמן נ' ברקאי, פ"ד לב(2) 281 (1978).</p> <p>7. ע"א 2699/92 בכר נ' תמ"מ (תעשיות מזון מטוסים) בע"מ פ"ד נ(1) 238.</p> <p>8. ע"א 3417-16 פינרוס החזקות בע"מ נ' התובע הייצוגי דב גולדשטיין (12.7.2021).</p>	<p>וביטול הפירמידות</p> <p>זכויות בעלי מניות, האיסור על קיפוח בעלי מניות</p>
<p>6</p> <p>חובת זהירות של נושאי משרה, כלל שיקול הדעת העסקי</p>	<p>1. חוק החברות, סעיפים 252-253א.</p> <p>2. ע"א 610/94 בוכבינדר נ' נ' כונס הנכסים הרשמי בתפקידו כמפרק בנק צפון אמריקה (ניתן ב-2003) פסקאות 9-12 (דירקטור חליף), 26-31, 33-61 (התרשלות והפרת חובת הזהירות), 73-80 (הפרת חובת האמונים).</p> <p>3. תנ"ג (מחוזי ת"א) 13663-03-14 ניומן נ' פיננסיטק בע"מ, פסקאות 1, 3-4, 47-62, 70, 86, 98-160 (24.5.2015).</p> <p>4. ע"א 7735/14 ורדניקוב נ' אלוביץ', פסקאות 1-2, 42-51, 68-75 ו-100-99 לפסק דינו של השופט י' עמית (28.12.2016).</p> <p>5. Smith v. Van Gorkom (Del. 1985).</p> <p>6. דוח הוועדה הבלתי תלויה לבחינת פרשת הלקוחות האמריקאים בנק לאומי (8.10.2015).</p>	
<p>7</p> <p>חובות אמון (כולל איסור על ניגוד עניינים, תחרות וגניבת הזדמנות עסקית)</p> <p>הגנות: פטור, שיפוי וביטוח</p>	<p>1. חוק החברות, סעיפים 254-264.</p> <p>2. תנ"ג (ת"א) 20136-09-12 ביטון נ' פאנגאיה נדל"ן בע"מ (מיום 21.10.2013). יש לקרוא את סעיפים 1 ו-5(ג) בלבד.</p> <p>3. תנ"ג 61475-07-14 דהן ואח' נ' דהן ואח' (16.5.2019) (פרשת מודיעין אזרחי).</p>	
<p>8</p> <p>אישור עסקאות עם בעלי עניין והגדרת עניין אישי</p> <p>מבוא לאחריות תאגידית</p>	<p>1. חוק החברות סעיפים 267-284א.</p> <p>2. תקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין), התש"ס-2000.</p> <p>3. תנ"ג (ת"א) 43335-11-12 ורדניקוב נ' אלוביץ' (מיום 17.9.13); יש לקרוא את פסקאות 1, 102-91 בלבד.</p> <p>4. ת"צ (ת"א) 26809-01-11 כהנא נ' מכתשים אגן תעשיות בע"מ (מיום 15.05.2011).</p> <p>5. תנ"ג (ת"א) 628-08-14 דב קראוסקופ נ' החברה לישראל בע"מ (26.6.2016).</p> <p>6. החלטת רשות ניירות ערך בעניין צים מיום 19.10.04 (החלטה 101-4: "עניין אישי בעסקאות עם בעל שליטה"). נמצאת באתר רשות ניירות ערך בכתובת: http://www.isa.gov.il/Download/IsaFile_817.pdf</p> <p>7. רשות: ע"פ 3891/04 ערד השקעות ופיתוח תעשייה בע"מ נ' מדינת ישראל תק על 2005 (2), 1946 (פרשת אייזנברג והגדרת עניין אישי).</p>	
<p>9</p> <p>ההגנה על הנושים: שמירת ההון וחלוקה</p> <p>דיבידנד, מניות הטבה ורכישה עצמית של מניות</p>	<p>1. חוק החברות, סעיפים 290, 301-313.</p> <p>2. חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, תשע"ח-2018, פרק ו'.</p> <p>3. ת"א (מחוזי ת"א) 48067-01-11 ע.ל.א.ן מרחצאות בע"מ נ' בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ, פסקאות 1, 2, 3, 4, 14 ו-5 להחלטתה של השופטת ד' קרת-מאיר (14.5.2012).</p> <p>4. תנ"ג (מחוזי ת"א) 49615-04-13 להב נ' אי די בי חברה לפיתוח בע"מ, פסקאות 1-6, 11-33 לפסק דינה של השופטת ר' רוני (6.11.2013).</p>	
<p>10</p> <p>ניירות ערך:</p> <p>(1) מבוא לדיני ניירות ערך: הנפקה לציבור, השוק הראשוני והשוק המשני, רגולציה של ניירות ערך, חברה ציבורית וחברת אג"ח פרטית</p> <p>(2) הגדרת ני"ע, החובה לצאת בתשקיף ומערכת הדיווח</p>	<p>1. חוק החברות, סעיפים 121, 82, 146, 154, 239.</p> <p>2. חוק ניירות ערך, סעיפים 1, 15-15ד, 246.</p> <p>3. חוק הנאמנות, תשל"ט-1979.</p> <p>4. ת"א (ת"א) 2969/00 יו"ר הרשות לניירות ערך נ' מונדרגון אגודה שיתופית בע"מ (מיום 30.7.02).</p> <p>5. עת"מ (כלכלית ת"א) 42487-11-17 א.ד.ר כלכלה בטוחה בע"מ נ' רשות לניירות ערך פסקאות 1-7 ו-33-67 (מיום 23.4.2018).</p> <p>6. ע"א 7313/14 רשות ניירות ערך נ' קבוצת קדם חיזוק וחינוך מבנים בע"מ, פסקאות ב-ד, יז-כג (12.10.2015).</p> <p>7. רשות: הצעת אסדרה להתרת מימון הלוואות המונים לתאגידים</p>	

המתמשך	בפטור מתשקיף (16.1.17): לינק מאתר רשות ניירות ערך.	
<p>ניירות ערך:</p> <p>(3) אחריות אזרחית לפרט מטעה בתשקיף ובדו"ח וחישוב הנזק</p> <p>(4) הגבלת השימוש במידע פנים ותרמית בניירות ערך</p> <p>(5) אכיפה מנהלית ופלילית</p>	<p>1. חוק ניירות ערך, סעיפים 1, 35-15, 38-36ג (דו"ח שוטף), 44-144 (דיווח אלקטרוני).</p> <p>2. ע"א 345/03 דן רייכרט נ' יורשי המנוח משה שמש ז"ל, תק-על 2007(2), 3367. סעיפים 50-88 לפסק דינו של השופט עדיאל בלבד.</p> <p>3. רע"פ 4827/95 ה.ג. פולק נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(2) 97.</p> <p>4. ע"פ 4675/97 רוזוב נ' מדינת ישראל, פ"ד נג(4) 337.</p> <p>5. ע"פ 3164/14 גיא פן נ' מדינת ישראל תק-על 2015.</p> <p>6. ע"פ ואקנין נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 642.</p> <p>7. ע"פ (מחוזי-ת"א) 70571/01 מדינת ישראל נ' פודים, פדאור 02 (7) 719.</p> <p>8. חוק ייעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011.</p> <p>9. עת"ם (כלכלית) 37447-10-13 אפריקה ישראל תעשיות בע"מ נ' רשות ניירות ערך (28.1.2015).</p>	<p>11</p>
<p>מיזוגים ורכישות:</p> <p>הצעת רכש מיוחדת ומלאה מיזוג</p> <p>פשרה או הסדר לפי סי' 350</p> <p>פירוק חברות ושיקום חברות</p>	<p>1. חוק החברות, סעיפים 314-327, 328-342, 350-351.</p> <p>2. חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, תשע"ח-2018, חלק ב'.</p> <p>3. ע"א 10406/06 עצמון נ' בנק הפועלים (לא פורסם) (הצעת רכש).</p> <p>4. ע"א 3225/99 שיכון עובדים נ' טש"ת חברה קבלנית לבניין בע"מ, פ"ד נג (5) 97 (פירוק ושיקום).</p> <p>5. בש"א (ת"א) 4139/01 קבוצת כרמל השקעות בע"מ נ' הפניקס הישראלי חברה לביטוח בע"מ (טרם פורסם) (הסדר לפי סי' 350-351).</p>	<p>12</p>
<p>דרכי אכיפה:</p> <p>תביעה אישית, נגזרת וייצוגית</p>	<p>1. חוק החברות, סעיפים 194-206.</p> <p>2. חוק תובענות ייצוגיות.</p> <p>3. חוק ניירות ערך, סעיף 55.</p> <p>4. ע"א 3051/98 דרין נ' חברת השקעות דיסקונט בע"מ, פ"ד נט(1), 673, עמודים 673, 678-680, 683-698 (2004).</p> <p>5. רשות: ע"א 741/01 קוט נ' עיזבון ישעיהו איתן ז"ל, פ"ד נז(4), 171 (2003).</p> <p>6. ת"צ (מחוזי ת"א) 7477-10-11 גולדשטיין נ' פינרוס החזקות בע"מ, פסקאות 1-18 (שנמצאים גם בסעיף 17 לעיל), 32-40 (חובת זהירות ישירה) (18.3.2013).</p> <p>7. ע"א 2718/09 "גדיש" קרנות גמולים בע"מ נ' אלסינט בע"מ, פסקאות 1-5 (שנמצאים גם בסעיף 17 לעיל) וכן פסקאות 34-39 לפסק דינה של הנשיאה ד' ביניש (28.5.2012).</p> <p>8. ע"א 4857/16 מנשה נ' יוז'ין אייר בע"מ, פסקאות 29-40, 43-48 לפסק דינו של השופט י' דנציגר (24.4.2018).</p> <p>9. רע"א 2903/13 אינטרקולוני השקעות בע"מ נ' שקדי, פסקאות 1, 14-21 ו-32-57 לפסק דינה של המשנה לנשיא מ' נאור, וכן פסקאות 1, 4 ו-5 לפסק דינו של השופט נ' הנדל (27.8.2014).</p> <p>10. רע"א 8904/13 מאור נ' לנואל (1.1.2014) (פרשיית הסיוע להעלמות מס של בנק לאומי).</p> <p>11. בג"צ 6627/98 נוימן נ' רשם האגודות השיתופיות, פ"ד נד(5) 299, עמודים 303-308 (2000).</p> <p>12. תנ"ג (ת"א) 27061-07-16 אתו שוקי הון שותפות מוגבלת נ' צבי צרפתי, 1-2, 4, 6, 9-10, 19-21, 26-32 (26.5.2019) (פגמים באישור הסדר פשרה בתביעה נגזרת).</p>	<p>13</p>

*התכנית הינה בסיס וייתכנו שינויים.

**תרגול:

1	סוגי התאגידים במשפט הישראלי (שותפות, אגודה שיתופית, עמותה, אגודה עות'מאנית, חברה לתועלת הציבור, חברה עירונית)	פקודת השותפויות [נוסח חדש], תשל"ה-1975 – ס' 1-6, 14, 18, 20-27, 29-45, 50-51, 56-58, 61, 63, 66-67. פקודת האגודות השיתופיות. חוק העמותות, תש"ס-1980.
2	חברות ממשלתיות	חוק החברות הממשלתיות, תשל"ה-1975
3	תקנון החברה ושיטת הערך הנקוב	יחולקו תקנון לדוגמא וכן טפסי רישום של חברה
4	מוסדות הביקורת והפיקוח בחברה (מינוי רו"ח ומבקר פנימי)	חוק החברות, התשנ"ט-1999, ס' 146-170
5	בטוחות ושעבודים	חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018 – חלק ד'
6	פשיטת רגל	חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018 – חלק ג'

*התכנית הינה בסיס וייתכנו שינויים.

**שיעורי התרגול יועברו אחת לשבועיים

ספרות עזר (רשות):

1. הדרה בר-מור, **דיני תאגידים** כרכים א'-ד', האוניברסיטה הפתוחה (2007-2009).
2. יחיאל בהט, **חברות – החוק החדש והדין** כרכים א'-ג', בורסי הוצאה לאור, מהדורה 12 (2011).
3. יוסף גרוס, **חוק החברות החדש**, הוצאת תאגידים, מהדורה רביעית (2007).
4. אירית חביב סגל, **דיני חברות**, אוניברסיטת תל-אביב (2007), **דיני חברות לאחר חוק החברות החדש כרך ב'**, אוניברסיטת תל-אביב (2004).
5. יחיאל בהט, **הבראת חברות**, נבו הוצאה לאור (2013).
6. מוטי ימין ואמיר וסרמן, **תאגידים וניירות ערך**, הוצאת הלכות (2006).
7. רונן עדיני, **דיני ניירות ערך** (2004).